

קונטרס

כִּדְאֵי לְבַחֵר

יְגַלֶּה נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת בְּעֵינֵי הַבְּחִירָה שְׁמַסְרוּ לְכָל
אָדָם, אִם לְהִיטִיב מַעֲשָׂיו וְלְהַתְעַלּוֹת בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה,
וְלְהַגִּיעַ אֶל מַדְרַגַת הַצְּדִיקִים, אוֹ לְהַמְשִׁיךְ אֶל
הַרְשָׁעִים, קְלֵי הָעוֹלָם, וְלֵאבֹד אֶת שְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת גַּם
יַחד, רַחֲמָנָא לְעֻלְמָן.

בְּנוֵי וּמִיֶּסֶד עַל־פִּי דְבָרֵי

רַבְּנֵי הַקְּדוֹשׁ וְהַנוֹרָא, אוֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן

בוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוּנָנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנֵינוּ

רַבֵּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלַב, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ

וְעַל־פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנֵנוּ

הַגָּאוֹן הַקְּדוֹשׁ, אוֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רִז לֹא אָנִים לִיה

רַבֵּי נֶתָן מִבְּרֶסְלַב, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ

וּמִשְׁלָב בְּפִסְוֵקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים וּמֵאמְרֵי

חֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מִגְּמָרָא וּמִדְרָשִׁים וְזֶהר הַקְּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדַפּוּס עַל־יְדֵי

חֲסִידֵי בְּרֶסְלַב

עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכֵב"א

צו באקומען די און אנדערע ספרים און קונטריסים:

היכל הקודש וויליאמסבורג

Heichal Hakodesh
Williamsburg
27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
1-718-384-1652

היכל הקודש קרית ברסלב

ליבערטי
Heichal Hakodesh
Kiryas Breslev
181 Huschke Road
Liberty NY 12747

היכל הקודש קרית יואל

Heichal Hakodesh
Kiryas Joel
8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
1-845-243-0563

היכל הקודש קרית יואל

Heichal Hakodesh
Kiryas Joel
8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
1-845-467-5299

היכל הקודש מאנסי

Heichal Hakodesh
Monsey
32 Dolson Road
Monsey NY 10952
1-347-733-7551

היכל הקודש בארא פארק

Heichal Hakodesh
Boro Park
1011 41 Street
Brooklyn NY 11219
1-718-384-1652

Visit Our Web Site:

www.BreslevCenter.com

צו הערן די הערליכע שיעורים
פונעם ראש ישיבה שליט"א רופט:

חיוק פאר די

אידישע שטוב

212-444-9169

קול

ברסלב

212-444-9191

חיוק יומי

צו באקומען די חיוק יומי

טעלעפאון מעסידזשינג

347-630-2876

אימעיל

chizikyomi@gmail.com

קונטרס

כִּדְאֵי לְבַחֵר

.א.

מַעֲלַת הַבְּחִירָה, אֲשֶׁר זֶה נִפְלְאוֹת תְּמִים דְּעִים

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי הַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא בְּרָא אֶת עוֹלָמוֹ בְּהַשְׁגָּחָה פְּרִטִי פְּרִטִית, וּבְרָא
אֶת הַבְּרִיאָה בְּנִפְלְאוֹת תְּמִים דְּעִים, שֵׁישׁ כַּח לְאָדָם
לְבַחֵר בְּטוֹב אוֹ לְהַפְּךָ. וְזוֹ אַחַת מֵהַפְּלִיאוֹת הַכִּי גְדוּלוֹת
שֶׁבְּבְרִיאָה, שֶׁיְהִיָּה כַּח לְאָדָם לְבַחֵר בְּטוֹב, אוֹ, חַס
וְשָׁלוֹם, לְבַחֵר בְּרָע. וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים יא, כוּרְכֹזֶכֶת):
"רְאֵה אֲנֹכִי נֹתֵן לְפָנֶיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה וּקְלָלָה", הַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא נוֹתֵן לְאָדָם אֶת הַיּוֹם, קֹחַ לְךָ יוֹם, תַּעֲשֶׂה עִם
הַיּוֹם כְּרִצוֹנְךָ, בַּיּוֹם הַזֶּה תִּהְיֶה לְךָ בְּרָכָה, אוֹ בַּיּוֹם הַזֶּה
תִּהְיֶה לְךָ קְלָלָה, חֲלִילָה. "אֶת הַבְּרָכָה אֲשֶׁר תִּשְׁמְעוּ אֶל
מִצְוֹת הַיְי"ה אֱלֹהֵיכֶם, אֲשֶׁר אֲנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם,
וְהַקְלָלָה אִם לֹא תִשְׁמְעוּ אֶל מִצְוֹת הַיְי"ה אֱלֹהֵיכֶם,

וּסְרָתָם מִן הַדְרֵךְ וְגו' לְלַכֵּת אַחֲרֵי אֱלֹהִים אַחֲרִים";
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא צִמְצַם אֶת עֲצָמוֹ מֵאֵין סוֹף עַד אֵין
 תְּכֵלֶת, וּבָרָא אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת, וְהִכַּל בְּשָׁבִיל הָאָדָם
 בְּזֶה הָעוֹלָם, שְׂיִזְכֶּה לְהִפִּיר אוֹתוֹ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּזִהַר
 הַקְדוּשׁ (בֵּא מִב:): בְּגִין דִּישְׁתַּמּוּדְעוּן לִיָּה; כָּל הַבְּרִיאָה
 הֵיְתָה רַק לְכַוְנָה אַחַת — שְׂאָדָם הַמְּסֻתוֹכֵב בְּזֶה הָעוֹלָם
 בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְחֻמְרֵיּוֹת, בְּתַאֲוֹת וּבְמַדוֹת רְעוֹת, וְאַף-עַל-
 פִּי-כֵן הוּא מִפִּיר בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וּבּוֹחַר בּוֹ. אִם
 אָדָם בּוֹחַר לְלַכֵּת בַּתּוֹרָה וּבַמִּצְוֹת, אָז הוּא מְבַרְךָ, יֵשׁ
 לוֹ רַק בְּרָכָה, וְאִם, חֵס וְשְׁלוֹם, אָדָם בּוֹחַר לְלַכֵּת אַחַר
 הַרְעָה, יֵשׁ לוֹ רַק קְלָלָה, וְהוּא מְקַלָּל, וְהֵיכֵן שְׁהוֹלֵךְ —
 מָרִים לוֹ הַחַיִּים מְאֹד. וְזֶה נִפְלְאוֹת תְּמִים דְּעֵים, אֵיךְ
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא פֶּה אֶתְנֹו, עֲמָנוּ וְאַצְּלָנוּ, וְאַף-
 עַל-פִּי-כֵן תִּהְיֶה לְאָדָם בְּחִירָה חֲפָשִׁית; כִּי הֲלֹא אֵין
 בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, הַכֹּל זֶה אֱלֹקוֹת וְאֱלֹקוֹת זֶה הַכֹּל,
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְלַבֵּשׁ אֶת עֲצָמוֹ בַּתּוֹךְ הַבְּרִיאָה,
 דּוּמָם, צוּמָח, חַי, מְדַבֵּר, זֶה לְבוּשׁ לְגִבֵּי הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ
 הוּא, אֲבָל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְסַר לָנוּ אֶת הַבְּחִירָה,
 שְׂאֵנְחָנוּ נִבְחַר אוֹ בְּטוֹב אוֹ בְּרָע, אוֹ בְּגִלּוּי אֱלֹקוֹת אוֹ
 לְהַפְּוֹךְ — לְהַמְשִׁיךְ אַחֲרֵי הַכּוֹפְרִים וְהָאֶפִיקוֹרְסִים,
 רַחֲמָנָא לְצַלָּן. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! "כְּדַאי
 לְבַחַר" רַק בְּבְרָכָה! "כְּדַאי לְבַחַר" רַק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא! שְׂזוֹ הַבְּחִירָה הִכִּי טוֹבָה — שְׂאָדָם זוֹכֶה עַל אֶף

כָּל הַהֶעֱלָמוֹת וְהַהִסְתָּרוֹת וְהַכְּסוּיִים שֵׁישׁ בְּזֶה הָעוֹלָם, שְׁנַעְעֵלָם וְנִתְכַּסֶּה מֵעֵינַי כָּל גְּלוּי אֱלֻקוֹת, וַיֵּשׁ לְאָדָם בְּחִירָה, וְאִף־עַל־פִּי־כֵן הוּא בּוֹחֵר רַק בְּהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וּמְסַלֵּק אֶת דַּעְתּוֹ וְחֻכְמָתוֹ וּבִינָתוֹ, וַיּוֹדַע שְׂאִין לִי דַעַת וְאִין לִי שֶׁכֶּל, וְאֲנִי לֹא רוֹצֶה שׁוּם דְּבָר, רַק אֶת הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא. אָדָם זֶה הִגִּיעַ אֶל הַמְדַרְגָּה הַכִּי עֲלִיוְנָה. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! "פְּדַאי לְבַחֵר" רַק בְּהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא!

ב.

אֲשֶׁרֵי הָאָדָם הַבוֹחֵר בּוֹ יִתְבָּרַךְ

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! אֲשֶׁרֵי הָאָדָם הַמִּתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיּוֹדַע וַעַד, אֲשֶׁר הוּא יִתְבָּרַךְ מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין וּבִתּוֹךְ כָּל עֲלָמִין, וְאִם אָדָם מִתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מוֹחֵל לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו. וְכֵן אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת אַמוּנָה, סִימָן ל"ג): עַל־יְדֵי אַמוּנָה — הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִסְלַח לָךְ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֶיךָ; בְּזֶה שְׂאָדָם בּוֹחֵר בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מוֹחֵל לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! מֵאַחַר שְׂאֵתָם יוֹדְעִים, שְׁעֵבֵר עֲלֵיכֶם בְּחַיִּים מֵהַ שְׁעֵבֵר — כָּל מֵינֵי לְכֻלּוֹכִים, כָּל מֵינֵי זְהֻמוֹת,

פגממתם במה שפגממתם, נכשלתם במה שנכשלתם, ועדין עובר עליכם כל-כף הרבה ירידות ונפילות, ואתם מתלכלכים בעוונות, "פדאי לבחור" באמונה, כי על-ידי האמונה שאדם חזק בו יתברך, הקדוש-ברוך-הוא מוחל לו על כל העוונות. ורבנו ז"ל אמר (שיחות-הר"ן, סימן לג): אצל העולם אמונה הוא דבר קטן, אבל אצל העקר הוא אמונה. ומהי אמונה? לזרק את השכל, ולהאמין בתמימות ובפשטות בו יתברך, שהוא יתברך נמצא אתנו, עמנו ואצלנו, וזה יכניס בנו התחזקות עצומה, להתחזק על כל אשר עובר עלינו, ולא נפל בדעתנו; כי סוף כל סוף מי מסתכל בנו? רק הקדוש-ברוך-הוא! מי הולך בנו? רק הקדוש-ברוך-הוא! מי שומע בנו? רק הקדוש-ברוך-הוא! מי מדבר בנו? רק הקדוש-ברוך-הוא! ואם אדם חזק בזה, הקדוש-ברוך-הוא מוחל לו על כל עוונותיו. לזאת, בני ובנותי היקרים! "פדאי לבחור" רק באמונה, להאמין בהקדוש-ברוך-הוא. ואומר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות אמונה, סימן כ'): מתחלה צריכים להאמין בזה יתברך, ואחר-כך יזכה להבין אותו בשכל; אמונה זה דבר שלמעלה מהשכל, כי בשכל יש הרבה דברים שאין יכולים להבין, אבל בזה שאדם מסלק את החכמה והשכל שלו, ומאמין בו יתברך, אז בא אל השכל של הדבר שהאמין בו. לזאת, בני ובנותי

הִיקָרִים! בְּתַחֲלָה צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאַחֲרֵי־כֵן זֹכִים לְהַגִּיעַ אֶל הַשְּׂכָל שֶׁבְּדָבָר. וְלִכֵּן אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן צא), שֶׁהַאֲמוּנָה הַיָּא בֵּלֵב, אָבֵל אֵין זֶה שְׁלֵמוֹת שֶׁתִּשְׁאָר רַק בֵּלֵב, אֶלֶּא הַשְּׁלֵמוֹת הַיָּא — שֶׁהַאֲמוּנָה תִּתְפַּשֵּׁט בְּכָל הָאֵיבָרִים; כִּי מִתְחַלֵּה אָדָם צָרִיךְ לְהִיּוֹת חֲזָק בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלִי שׁוּם חֻמּוֹת, וְאַחֲרֵי־כֵן זֹכֶה לָבוֹא אֶל הַשְּׂכָל, שְׂדֵה כָּלֵל הַשְּׂגוֹת אֱלֻקוֹת, שֶׁהַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים זֹכִים לְהַשִּׁיג רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹת, וְהֵם מְלַבִּישִׁים אֶת הַשְּׂגוֹתֵם בְּפָסוּקֵי הַתּוֹרָה וּבְמֵאמְרֵי חו"ל; כִּי הַצְּדִיקִים דְּבוֹקִים בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ, וְלִפְנֵי עֵינֵיהֶם גְּלוּי אֲמִתּוֹת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, עַד שֶׁמְלַבִּישִׁים הַשְּׂגוֹת אֱלֻקוֹת בְּפָסוּקֵי הַתּוֹרָה וּבְמֵאמְרֵי חו"ל. וְלִכֵּן, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הִיקָרִים! "פְּדָאֵי לְבַחֵר" בְּאַמוּנָה, וּבְזֶה שֶׁאָדָם חֲזָק בְּאַמוּנָה, יִזְכֶּה אַחֲרֵי־כֵן לְהִבִּין דְּבָרִים שֶׁלֹּמְעֵלָה מִשְׁכָּלוֹ וְחֻכְמָתוֹ וּבִינָתוֹ. לְזֹאת אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (סִפְר־הַמְּדוּת, אוֹת אֲמוּנָה, סִימָן לא): עַל־יְדֵי אֲמוּנָה יָכוֹל לְהִבִּין אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. כִּי בְּלִי אֲמוּנָה, אֵין לְאָדָם שׁוּם חַיּוֹת כָּלֵל. וְלִכֵּן, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הִיקָרִים! "פְּדָאֵי לְבַחֵר" בְּאַמוּנָה, לְהַאֲמִין בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ. וְאִף שֶׁבְּהִתְחַלֵּה תַּהֲיִינָה לְכֶם הַרְבֵּה קִשְׁיוֹת, כִּי כֵּן אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (סִפְר־הַמְּדוּת, אוֹת אֲמוּנָה, סִימָן כב): הַפֶּשַׁע שֶׁל הָאָדָם מְכַנִּים כְּפִירוֹת לְאָדָם; כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן,

לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַל-יְדֵי-זֶה מְטַמֵּא אֶת הַלֵּב וְהַמֶּחֶךְ
 שְׁלוֹ, וְקָשָׁה לוֹ לְהַגִּיעַ לְאַמוּנָה, עַד שֵׁשׁ בְּנֵי-אָדָם
 שֶׁנִּכְנְסוּ בָהֶם סְפָקוֹת לְגַמְרֵי 'הַיֵּשׁ הַנֶּזֶק' בְּקַרְבָּנוּ אִם
 אֵין' (שְׁמוֹת יז). וְלָכֵן אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת אַמוּנָה,
 סִימָן לח): מִי שֶׁאֵין לוֹ אַמוּנָה, בְּנֵדַאי חֲקוֹת הַקְדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא אֲצִלוּ נִמְאָס; כִּי בְּאַמַּת מִי שֶׁחָטָא וּבִפְרָט
 בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לְצִלָּן,
 הוּא אֵינוֹ יָכוֹל לְסַבֵּל אַמוּנָה. וּמַגְלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל
 (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ה'), שֶׁהַצְדִּיק יֵשׁ לוֹ יְשִׁיבָה שֶׁל
 אַמוּנָה, וּמָה מְלַמֵּד אֶת תַּלְמִידָיו? אַמוּנָה. לְהַאֲמִין בְּאֵין
 סוּף בְּרוּךְ הוּא. וְזֶה מָה שְׁאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים
 (מִכּוֹת כד): בָּא חֲבִקוּק וְהֶעֱמִידֵן עַל אַחַת, שֶׁנֶּאֱמַר (חֲבִקוּק
 ב, ד): "וְצִדִּיק בְּאַמוּנָתוֹ יַחֲיֶה"; חֲבִקוּק הִנְבִּיא הָיָה בֶן
 שָׁל הַשׁוֹנְנִית, אֲשֶׁר לֹא הָיוּ לָהּ יְלָדִים, עַד שֶׁבָּא פֶּעַם
 לְבֵיתָהּ אֱלִישַׁע הִנְבִּיא, וְהִיא הִתְחַנְּנָה לְפָנָיו, שֶׁיְבַרֵךְ
 אוֹתָהּ בְּבֶן זָכָר, וְהוּא הִבְטִיחַ לָהּ (מְלָכִים-ב ד, טז): "כַּעֲת
 חַיָּה אֶת חוּבְקַת בֶּן", וְכֵן הָיָה — שֶׁנּוֹלַד לָהּ בֶּן, וְקִרְאָהּ
 לוֹ חֲבִקוּק, עַל שֵׁם דְּבָרֵי הִנְבִּיא: "אֶת 'חוּבְקַת' בֶּן" (עֵין
 זֶהר ח"א ז. ח"ב מד: ח"ג קצה); וּכְשֶׁהִגִּיעַ חֲבִקוּק הִנְבִּיא בְּעֵת
 שֶׁרָצוּ לְהֶעֱמִיד אֶת הַדַּת עַל תְּלָהּ, אָמַר: כָּל הַדַּת תְּלוּיָה
 עַל עֲמוּד אֶחָד וְהוּא צִדִּיק. וּכְמֵאמָרָם ז"ל (תְּהִלָּה יב:):
 כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ עוֹמֵד עַל עֲמוּד אֶחָד וְצִדִּיק שְׁמוֹ. וּמָה
 הַכַּח שֶׁל הַצְדִּיק? אַמוּנָה. כִּמוֹ שֶׁפָּתוּב: "וְצִדִּיק

בְּאַמוּנָתוֹ יִחְיֶה". כָּל הַחַיִּים שֶׁל הַצְּדִיק הֵם רַק אֲמוּנָה!
הַצְּדִיק כָּל־כָּף דְּבוּק בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, עַד
שֶׁהַמַּחְשָׁבָה שֶׁלוֹ דְּבוּקָה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְאֵי אֶפְשֶׁר לְנִתְקָה
בְּשׁוּם פְּנִים וְאֶפֶן; הָעֵינַיִם שֶׁלוֹ רוֹאוֹת רַק אֱלֹקוֹת,
הָאָזְנַיִם שֶׁלוֹ שׁוֹמְעוֹת רַק אֱלֹקוֹת, הָאֵף שֶׁלוֹ נוֹשֵׁם רַק
אֱלֹקוֹת, וְהִפֵּה שֶׁלוֹ מְדַבֵּר רַק אֱלֹקוֹת, וְזוֹ מְדַרְגַת
הַצְּדִיק. וְלִכֵּן "פְּדָאֵי לְבַחֵר" בַּצְּדִיק וּלְהִתְקַרֵּב אֵלָיו,
וּלְהִתְחַזֵּק בְּאַמוּנַת חַכְמִים, וְעַל־יְדֵי הַצְּדִיק גַּם אֲנַחְנוּ
זוֹכִים לְהִגִּיעַ לְאַמוּנָה, כְּמוֹ שְׁאוּמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּשֵׁי־
מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִמָּן ז'), שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לְהִגִּיעַ לְאַמוּנָה, אֶלֶּא
עַל־יְדֵי עֲצַת הַצְּדִיקִים, לֹא־כֵן מִי שֶׁהוֹלֵךְ בְּעֲצַת
הַרְשָׁעִים, אֲזִי נוֹפֵל בְּגִיּהָנוּם, בְּשֵׂאוֹל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתָיו.
לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! "פְּדָאֵי לְבַחֵר" בְּאַמוּנָה
בְּהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, לְהֶאֱמִין שֶׁהוּא יִתְבַּרֵּךְ נִמְצָא, וְאֵין
בְּלַעֲדָיו נִמְצָא, "פְּדָאֵי לְבַחֵר" בַּצְּדִיקִים הַדְּבוּקִים
בְּהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וּלְהִתְקַרֵּב אֵלֵיהֶם, כִּי דִיָּקָא עַל יָדָם
נִזְכָּה לְהִתְחַזֵּק, וְנִבְּאוּ לְאַמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכָּכַת. וְלִכֵּן
אֲשֶׁרֵי הָאָדָם הַבּוֹחֵר רַק בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְאֵינוֹ רוֹצֵה שׁוּם
דָּבָר בְּזַה הָעוֹלָם רַק אֶת הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, אֲשֶׁר זֹהִי
הַמְדְּרָגָה הַכִּי עֲלִיוֹנָה, שְׂאָדָם צָרִיךְ לְהִגִּיעַ אֵלֶיהָ —
שְׂאֵינוֹ רוֹצֵה שׁוּם דָּבָר רַק אֶת הַבּוֹרָא יִתְבַּרֵּךְ שְׁמוֹ,
וְאָדָם זֶה, אֵף שְׂעוּבֵר עָלָיו מֵה שְׂעוּבֵר, יֵשׁ לוֹ כַח
לְהִתְגַּבֵּר עַל כָּל הַבְּעִיּוֹת, לְמָה? כִּי הוּא חֲזָק בְּאַמוּנָה

בו יתברך. ואומרים חכמינו הקדושים (לקוט הושע תקיט):
 אתה מוצא שאין הגליות מתכנסות אלא בשכר אמונה.
 וכן אתה מוצא, שלא נגאלו אבותינו ממצרים, אלא
 בזכות אמונה, אף אברהם אבינו לא ירש העולם הזה
 והעולם הבא אלא בזכות אמונה שהאמין בכעלי אמונה,
 מה הוא אומר? (ישעיה כו, ב): "פתחו שערים ויבוא גוי
 צדיק שומר אמונים". מי גרם לנו לבוא לשמחה זו?
 אלא בשכר אמונה שהאמינו אבותינו בעולם הזה;
 אשר זו מעלת האמונה. לזאת, בני ובנותי היקרים!
 "כְּדַאי לְבַחַר" באמונה פשוטה בו יתברך, ועל-ידי-זה
 נזכה לעבור על כל מה שעובר עלינו בכל יום; פי אין
 אחד מאתנו שלא יעבר עליו איזה משבר או איזה גל,
 זה בכה וזה בכה, כל אחד ואחד מאתנו מלא צרות
 ויסורים, מלא שברון לב, מלא עגמת נפש וחלישות
 הדעת, אבל בזה שאדם בוחר בו יתברך, כל החיים
 שלו משתנים לגמרי.

ג.

אין בחירה יותר טובה כמי שבחר בשמחה

בני ובנותי היקרים! עליכם לזכור, אשר עוברים על
 כל אחד ואחד בזה העולם כל מיני צרות ויסורים, ואל
 נרמה את עצמנו, כלנו עוברים סבל נורא, שאנחנו

מְגַשְׁשִׁים בְּאֶפְלָה, וְאֲנַחְנוּ כָּל-כֶּף רוֹצִים לְחֹזֵר בְּתְשׁוּבָה אֵלָיו? תִּבְרָךְ, וְכָל-כֶּף מִשְׁתוֹקֵקִים לְזָכוֹת לְרֵאוֹת בִּישׁוּעָתְךָ שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְכָל-כֶּף חִפְצִים לְהִגִּיעַ אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְרֵאוֹת אוֹתוֹ, וְצוֹנְנוּ לְרֵאוֹת אֶת מִלְּפָנָיו, אֲבָל מַה מוֹנֵעַ מֵאַתָּנוּ? הָעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת, שֶׁבָּאוּ מִחֻטְאֵינוּ הַמְרַבִּים. וּבְכַרְט חֲטָאת נְעוּרִים, שְׂאֵדָם, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, פּוֹגֵם בְּבְרִית, עַל-יְדֵי-זֶה נוֹפֵלֶת עָלָיו עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת וְדַכְאוֹן, כְּמוֹ שְׂאוּמֵר רַבְּנוּ ז"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת עֲצָבוֹת, סִמָּן א'): מִי שֶׁלֹּא תִקַּן חֲטָאת נְעוּרִים, עַל-יְדֵי-זֶה בָּאוֹת לוֹ דְּאָגוֹת; שְׁתַּמִּיד דּוֹאֵג, וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ מַה יִּהְיֶה מִחֵר, וְהַדְּאָגָה הוֹרֶסֶת אֶת הָאָדָם. וְעוֹד אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (שֵׁם סִמָּן ד'): עַל-יְדֵי דְאָגָה בְּלֵב, נוֹפֵל עַל הָאָדָם אֵימַת מוֹת; כִּי אִם אָדָם בְּעֲצָבוֹת, הוּא פּוֹחַד מֵהֲצִל שְׁלוֹ, וְכָל דְּבָר קָטָן מִפְּחִיד אוֹתוֹ, וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ מַה יִּלְד יוֹם. לְזֹאת אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סִנְהֵדְרִין ק:): לָא תַעֲיִל דְּוִיָּא בְּלִבָּךְ (אַל תִּכְנִיס דְּאָגָה בְּלִבָּךְ), דְּגַבְרָא גְבַרִין קִטְלָא דְּוִיָּא (אֲנָשִׁים גְּבוּרִים נִהְרְגוּ עַל-יְדֵי הַדְּאָגָה). לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְּקָרִים! "כְּדַאי לְבַחֵר" בְּשִׂמְחָה, לְהֵיוֹת רַק שְׂמֵחַ. וְרַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי מוֹתְרָן, חֶלֶק ב', סִמָּן כד): מְצַנָּה גְדוֹלָה לְהֵיוֹת בְּשִׂמְחָה תַּמִּיד; וְאַף שֶׁדְּבַר זֶה בָּא לְאָדָם מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, כִּי טֹבַע שֶׁל הָאָדָם, שֶׁנִּמְשָׁךְ אַחֵר הָעֲצָבוֹת וְהָעֲצָלוּת, וּבָא לוֹ מְאֹד מְאֹד בְּקָשִׁי לְהִפָּךְ אֶת הַטֹּבַע הָרַע שְׁלוֹ, שְׂמוֹשָׁךְ

אותו להיות בעצבות ובמרירות ובדפאון פְּנִימִי, ולא
 להיות בשמחה, ולחיות בבטחון חזק בו יתברך; כי
 כלנו נמשכים תמיד אחר הדפאון והמרירות, ואף שאין
 שום סבה חיצונית, בפתע פתאם נופלת עלינו דאגה
 — מה יהיה?! ואיך יהיה?! אופף אותנו דפאון פְּנִימִי,
 ואנו נשברים לגמרי. וזה מה שהורס לנו את כל החיים.
 לזאת, בני ובנותי היקרים! "פְּדָאי לְבָחַר" במדת
 השמחה. וחכמי הרופאים אומרים, שכל המחלות
 והחלאים רעים שבאים לאדם, הם רק מחמת העצבות
 והדפאון; כי אם אדם היה תמיד שמח, ומשמח אחרים
 — היה בריא, ושום נגע ומחלה לא היו מתקרבים
 אליו. אף אדם מרב חטאיו ועוונותיו, ובפרט מי שחטא
 בפגם הברית, רחמנא לישזבן, עליו נופלת עצבות
 ודפאון, שפתאם הוא בעצבות, במרירות ובדכאונות.
 ואומר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן קסט), שהעצבות
 והמרירות באות על-ידי הקלפה הזו שנקראת יללה,
 אשר היא באה לאדם מחמת שחטא בפגם הברית —
 הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן; כי אם אדם היה
 שמח, הקדוש-ברוך-הוא בעצמו היה שומר לו את
 הברית, שלא יפשל בפגמי הברית, רחמנא לצלן, כמו
 שיש היום כל מיני חטאים ולכלוכים, וכל מיני תמונות
 תועבה, שבני-אדם נמשכים אחריהם, אשר באות רק
 מחמת שאדם ממרמר; כי מי נמשך אחר הזבל, אחר

הַלְכֵלֶכֶד, לְהַסְתַּפֵּל בְּתַמוּנֹת תּוֹעֵבָה וּבִשְׂאָר תּוֹעֵבוֹת רַעוֹת? רַק מִי שֶׁשְּׂרׂוּי בְּדַכְאוֹן וּבְעֲצָבוֹת וּבְמַרְירוֹת, וְאֵין לוֹ מָה לַעֲשׂוֹת בְּזִמְנָן שְׁלוֹ, אֲזַי נִמְשָׁף אַחַר נְאוּף וְאַחַר זָכַל, הִרְהוּרִים רַעִים וּמְגַנְיִים, מִחֲשָׁבוֹת שֶׁל שְׂקוּץ תּוֹעֵב וְזֵהוּם, רַחֲמָנָא לְצַלָן. אָבֵל אִם אָדָם הֵיךָ שְׂמַח, הֵיךָ תָּמִיד עָסוּק בְּמִשְׁהוֹ. לְזֹאת, אוֹמֵר רַבְּנּוּ ז"ל (סִפְר־הַמִּדּוֹת, אוֹת שְׂמִיחָה, חֵלֶק א', סִימָן א'): מִי שֶׁשְׂמַח תָּמִיד — מְצַלִּיחַ! כִּי עֵקֶר הַצְּלָחַת הָאָדָם זֶהוּ רַק עַל-יְדֵי שְׂמִיחָה, וּצְרִיכִים לַעֲבֹד עַל עֲצֻמוֹ לְהִיּוֹת בְּשְׂמִיחָה, אִף שָׁנָה בָּא קֶשֶׁה, עִם כָּל זֹאת צָרִיךְ לְמַסֵּר נַפְשׁוֹ לְהִיּוֹת בְּשְׂמִיחָה. כִּי מָה יַפְעֵל עִם עֲצָבוֹת?! מְאוּמָה! לְזֹאת אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תַּנְחוּמָא שְׂמִינִי): אֵין הַשְּׂמִיחָה מִמְתַּנְּת לְאָדָם, לֹא כָּל מִי שֶׁשְׂמַח הַיּוֹם — שְׂמַח לְמַחַר. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנֹתֵי הַיְקָרִים! אַל תִּדְחַקוּ אֶת הַשְּׂמִיחָה לְיּוֹם הַמַּחְרָת, הֵינּוּ מְמַחֵר אֶהְיָה שְׂמַח, אֲלֵא כָּבֵר עֲכָשׁוּ בְּרַגַע זֶה, תִּתְחִילוּ לְשְׂמַח וְלִרְקֹד. וּמַהִי הַשְּׂמִיחָה? אוֹמֵר רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן י'): הַשְּׂמִיחָה הִכִּי גְדוֹלָה זֹו שְׂמִיחָה בְּאֵין סוּף בְּרוּף הוּא, שְׁלֹא עֲשֵׂנִי גוֹי. כְּשֶׁאֲנַחְנוּ מִתְּבוֹנְנִים מֵהַ גּוֹיִים עֲשׂוּ לָעַם יִשְׂרָאֵל בְּמִשְׁפָּה אֲלֵפִים שָׁנָה, שֶׁהֲרֹגוּ, רָצְחוּ, שָׂרְפוּ, חֲנָקוּ וְצָלְבוּ בְּכָל מִינֵי מִיתוֹת מְשֻׁנוֹת וְאֲכַזְרִיּוֹת אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲנָשִׁים, נָשִׁים וְטָף עַל לֹא דָבָר, רַק מִחֲמַת שְׁהֵם יְהוּדִים. וְכֹף אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תַּנְחוּמָא פְּקוּדֵי): אֲמוֹת הָעוֹלָם הֵם נֶגְדַּי הַקְּדוֹשִׁים-

בְּרוּךְ-הוּא, אָבֵל אֵינָם יְכוּלִים לְהִגִּיעַ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא, לְזֹאת הֵם הוֹרְגִים אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְרוֹצִים
 לְמַחֵק אוֹתָם מִן הָעוֹלָם. עִם יִשְׂרָאֵל הֵם בְּנֵי הַקְדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא, בְּתֵן שֵׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אָמַר הַקְדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא: אִם בְּזָה אָדָם אֶת בְּתִי, כָּאֱלוֹ הוּא מְבַזָּה לִי;
 אֲמוֹת הָעוֹלָם מְבַקְשִׁים לְהַתְגַּרּוֹת בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 וְאֵינָם יְכוּלִים, אֲזִי בָאִים וּמִתְגַּרְיִם בְּיִשְׂרָאֵל. מִשָּׁל לְמִי
 שְׂאִינוּ יְכוּל לְהַפּוֹת לַחֲמוֹר וּמִכָּה אֶת הָאָפֶף, כִּף עוֹבְדֵי
 עֲבוּדָה זָרָה, מַחֲמַת שְׂאִינָם יְכוּלִים לְמַעְלָה, חוֹזְרִים עַל
 יִשְׂרָאֵל. לְזֹאת, אֵל יִשְׁטוּ בְּכֶם הָעֲרֹב-רַב, כָּאֱלוֹ כָּכֵל
 הַגּוֹיִים בֵּית יִשְׂרָאֵל, לֹא וְלֹא! עִם יִשְׂרָאֵל הֵם בְּנֵי
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בְּתֵן שֵׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֲנַחְנוּ
 אֶף פַּעַם לֹא נִתְעַרַב בֵּין הַגּוֹיִים, כִּי אָנוּ הָעַם הַנִּבְחָר,
 וְלֹא נִשְׁכַּח אֶת הַרְצִיחוֹת וְהַמִּיתוֹת מִשְׁנוֹת שְׁעַם יִשְׂרָאֵל
 עָבְרוּ בְּמִשְׁפָּחָךְ כָּל הַגְּלוּת. וְלָכֵן עָלִינוּ לְבָרֶךְ בְּכָל יוֹם
 בְּרִכָּה: "שְׁלֹא עֲשֵׂנִי גוֹי" בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה; כִּי אִיךָ שְׂאִנִּי
 נִרְאָה, אֶפְלוּ שְׂאִנִּי עֲדִין מְלֵא חֲטָאִים וְעוֹנוֹנוֹת, מְלֵא
 לְכַלּוּכִים, אָבֵל אָנִי יְהוּדִי, וּמֵאֲמִין בּוֹ יִתְבָּרַךְ! וּבְזָה
 יְכוּלִים לְהַחְיֹת עֲצָמָם כָּל הַחַיִּים. וְזוֹ הַשְׂמִיחָה הַכִּי
 גְדוֹלָה שֵׁישׁ לְעַם יִשְׂרָאֵל, שְׁנִבְרָאנוּ מִזְרַע יִשְׂרָאֵל. לְזֹאת,
 בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! פְּדָאי לְהִיֹּת בְּשִׂמְחָה. וְאוֹמַר רַבְּנוּ
 ו"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת שְׂמִיחָה, סִימָן ב'): מַחֲמַת שְׂמִיחָה —
 נִפְתַּח הַלֵּב; רוֹאִים בְּנֵי-אָדָם שְׁבוּרִים וְרוֹצִים, יֵשׁ לָהֶם

בְּדַאי לְבַחֵר

קנג

טמטום הלב, אינם יודעים מה ומי ואימת, והכל בא רק מחמת עצבות ומרירות, אשר השכל של האדם נקטן רק מחמת עצבות ומרירות ונדכאונות. האכל והשתיה שאדם אוכל ושותה אינם מתעפלים אצל האדם כשהוא עצוב וממרמר ושרוי בדכאונות. ומזה באות כל המחלות והחלאים הרעים. לזאת אמר רבנו ׀"ל (ספר-המדות, אות שמחה, סימן ג'): בְּרִבּוֹת הַשְּׂמֵחָה — נִתְחַזַּק כַּח הַשְּׂכָלִי, וְהַמְּאָכֵל וְהַמְּשֵׁתָה הֵם סִבָּה גְדוֹלָה לְשִׂמְחַת הַלֵּב, וְלִהְרַחֵיב הָעֲצָבוֹת וְהַדְּאָגוֹת. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! "בְּדַאי לְבַחֵר" בְּשִׂמְחָה, וְתַעֲשׂוּ כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבַעְעוֹלָם לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה, כִּי מֵה תִּפְעְלוּ עִם עֲצָבוֹת?! עִם מְרִירוֹת?! כָּלוּם! אַתֶּם רַק מְסַתְּבָכִים בְּצָרוֹת יוֹתֵר וְיוֹתֵר; כִּי כָּל הַמְּרִיבוֹת וְהַמְּחַלְקֵת שֵׁשׁ בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ, הֵם רַק מִחֲמַת הָעֲצָבוֹת שְׂשׂוּרָה בְּבֵיתָם. אִם הֵייתֶם מְשִׁתְּדָלִים שְׂבִיתְכֶם יִהְיֶה רַק בֵּית שֶׁל שִׂמְחָה, הִנֵּה הַשְּׁלוֹם-בֵּית שְׁלָכֶם לְגַמְרֵי אַחֲרָת. לָמָּה לָכֶם לְהַמְשִׁיךְ אַחַר הָעֲצָבוֹת וְהָעֲצָלוֹת, שְׁלֹא יִבְיֹאֲכֶם אֶל שׁוֹם דְּבָר, רַק לְצָרוֹת וְיִסּוּרִים! וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (ירושלמי סנה, פרק ה', הלכה א'): אֵין רוּחַ-הַקֹּדֶשׁ שׁוֹרָה אֶלָּא עַל לֵב שְׂמֵחַ; הַצְּדִיקִים שְׂזוּכִים לְהִיּוֹת דְּבוּקִים בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ, וְאֵינֶם רוֹצִים שׁוֹם דְּבָר בְּזֶה הָעוֹלָם רַק אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר זֶה הַמְּדַרְגָּה הַכִּי עֲלִיוֹנָה — שְׂאָדָם כָּבֵר אֵינוֹ רוֹצֶה

כְּלוּם רַק אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵין לוֹ עֶסֶק עִם שׁוּם
 בְּרִיָּה, אֵינוֹ רוֹצֶה שׁוּם דְּבַר, וְנִכְלָל לְגַמְרֵי בְּאֵין סוּף
 בְּרוּךְ הוּא, אֵין לוֹ שׁוּם הִסְתַּכְּלוּת בְּחִיזוֹ דְּהֵאֵי עֲלֵמָא,
 וְהוּא בְּטַל וּמְבַטֵּל לְגַמְרֵי לְגַבֵּי הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא
 יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ. וְאֵיךְ זוֹכֶה לְרוּחַ-הַקְּדוּשׁ? רַק כְּשֶׁהוּא
 בְּשִׁמְחָה! לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! "פְּדַאי לְבַחֵר"
 בְּשִׁמְחָה. וְזוֹ מַעֲלַת הַנְּבִיאִים, שֶׁתָּמִיד הִיָּה לִפְנֵיהֶם תֶּחֶן
 וְנִבֵּל וְכַנּוּר וּשְׂאָר כְּלֵי זִמְרָה. וְהַצְדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים תָּמִיד
 שְׂמֵחִים וְעֲלִיזִים, כִּי דְבָקִים בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבַרַךְ.
 לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! גַּם אַתֶּם יְכוּלִים לְזַכּוֹת לְזֶה,
 כִּי כָּל עַם יִשְׂרָאֵל צְדִיקִים וְצַדִּיקָנוּת, כְּדַכְתִּיב (יְשַׁעְיָה ס,
 יג): "וְעַמֶּךָ כָּלֵם צְדִיקִים", אַךְ הַצְדִּיקִים יוֹדְעִים אֶת כָּל
 זֹאת, שֶׁעַם עֲצָבוֹת אֵין פּוֹעֲלִים כְּלוּם, רַק נִכְנָסִים
 וּמְסַתְּבָכִים בְּצָרוֹת יוֹתֵר גְּדוּלוֹת, וְהַמּוֹן-הָעַם אֵינֶם
 יוֹדְעִים אֶת זֹאת. לְזֹאת, "פְּדַאי לְבַחֵר" בְּשִׁמְחָה, לְהִיֹּת
 רַק שְׂמֵחִים וְעֲלִיזִים כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם, וּבְשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן
 שְׂלֵא יִהְיוּ אֶצְלְכֶם עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת וְדְכָאוֹנוֹת. וְאֵף שְׂאֵנִי
 יוֹדֵעַ, שֶׁזֶה מְאֹד קָשָׁה, כִּי סוּף כָּל סוּף אַתֶּם סוֹבְלִים
 סָבֵל רַב מְאֹד, כָּל אֶחָד כְּפִי עֵנִינוּ: זֶה רִנָּה אוֹ רִנְקָה,
 שְׂעֵדִין מְסִתּוֹבְכִים בְּדָד, לָהֶם יֵשׁ דְּכָאוֹן פְּנִימִי, כְּמֵאֲמָרָם
 ו"ל (יְבָמוֹת סב): כָּל יְהוּדֵי שְׂאֵין לוֹ אִשָּׁה, שְׂרוּי בְּלֵא
 שְׂמֵחָה; עִם כָּל זֹאת עִם עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת לֹא תִמְצְאוּ אֶת
 בֶּן אוֹ בַת זּוּגָכֶם, אֲדַרְבֶּה! זֶה יִרְחִיק מִכֶּם אֶת זּוּגָכֶם.

פְּדָאי לְבַחֵר

קִנְיָה

וְלִכְן רָאוּ לְהִתְחִיל מַעֲתָה לְשִׁמְחָה, וְרָאוּ לְבַחֵר בְּשִׁמְחָה.
וּכְמוֹ-כֵן לְעִנְיַן שְׁלוֹם-בַּיִת, אֵלּוּ שִׁישְׁנָן מְרִיבוֹת בְּבֵיתָם,
זֶה בָּא רַק מִחֲמַת עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת. אֲזַי תִּתְחִילוּ לְשִׁמְחָה,
וְתִרְאוּ שֶׁהַשְׁלוֹם-בַּיִת יִשְׁרֶה בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם. וּכְמוֹ-כֵן אֵלּוּ
שָׂאִין לָהֶם יְלָדִים, אִם תִּתְחַזְּקוּ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, תִּרְאוּ
שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם, כִּי הַשִּׁמְחָה הִיא
הַשְּׂכִינָה, וּכְשֶׁאָדָם שִׁמַּח, הוּא מִמְּשִׁיךְ אֶצְלוֹ אֶת
הַשְּׂכִינָה, וּכְשֶׁהַשְּׂכִינָה אֶצְלוֹ, כָּל הַבְּרָכוֹת מְצוּיּוֹת אֶצְלוֹ.
וְלִכְן, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! "פְּדָאי לְבַחֵר" בְּשִׁמְחָה,
וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּהְיֶה הַכִּי מְאֹשְׁרִים.

ד.

הַבְּחִירָה שֶׁאָדָם בוֹחֵר בְּקִיּוּם הַמְּצוּוֹת, זֶה חֻלְקוֹ לְנֹצֵחַ

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! עֲלֵיכֶם לִזְכֹּר, שְׂאֲנַחֲנוּ עִם
יִשְׂרָאֵל, הָעַם הַנּוֹבְחָר, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בָּחַר בָּנוּ וְנָתַן
לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ, וּבִתּוֹרָה כְּתוּבוֹת הַמְּצוּוֹת שֶׁעֲלֵינוּ לְקַיֵּם.
לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! "פְּדָאי לְבַחֵר" בְּקִיּוּם
הַמְּצוּוֹת! כִּי הַמְּצוּוֹת שֶׁאָדָם עוֹשֶׂה בְּשִׁמְחָה, בְּזֶה מֵרָאָה
שֶׁהוּא בֵּן נְאֻמָּן לְאָבִיו שֶׁבְּשָׁמַיִם. וְכֵן אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל
(סְפָר-הַמִּדּוֹת, אוֹת שִׁמְחָה, סִימָן א'): כְּשֶׁאָדָם עוֹשֶׂה מְצוּוֹה
בְּשִׁמְחָה, סִימָן שֶׁלְבוֹ שָׁלֵם לְאֵלֶּהּיוֹ. וְלִכְן, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי
הַיְקָרִים! "פְּדָאי לְבַחֵר" בְּמְצוּוֹת, כִּי רַק זֶה מֵה שִׁישְׁאָר

מאֲתָנוּ. וְכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סוֹטָה ג): כָּל הָעוֹשֶׂה מִצְוָה אַחַת בְּעוֹלָם הַזֶּה, מְקַדְּמָתוֹ וְהוֹלֵכֶת לִפְנֵינוּ בְּעוֹלָם הַבָּא. רַק הַמִּצְוֹת שְׁאֵנוּ עוֹשִׂים בְּכָל יוֹם, זֶה יִשְׂאָר לְעַד; יֵשׁ לָנוּ מְזוּזָה עַל פֶּתַח בֵּיתֵנוּ, אֵיזָה יָפִי שֶׁל מִצְוָה! וְכַתוּב בַּדֶּהָר (חֻלַּק ג' ש): מִפְּנֵי מָה נִקְרְאת מְזוּזַת? לְשׁוֹן זְדֻמּוֹת מֵהַבֵּית הַזֶּה. וְלָכֵן אִם יֵשׁ אֵיזוֹ צָרָה אוֹ בְּעִיָּה בַּבֵּית, בֵּר מֵיָנִן, הַדְּבָר הָרִאשׁוֹן צְרִיכִים לְבַדֵּק אֶת הַמְּזוּזוֹת, אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא — מִחֲלִיפִים אוֹתָן. וְכֵן אֵיזוֹ זְכוּת לְאָדָם לְהַתְעַטֵּף בְּצִיצִית בְּכָל יוֹם! אֵיזוֹ זְכוּת לְאָדָם לְהַתְעַטֵּר בַּתְּפִלִּין בְּכָל יוֹם, אֲפֹלוּ כַּמָּה דַּקּוֹת! וְכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְנַחֹת מג): כָּל שֵׁישׁ לוֹ מְזוּזָה עַל פֶּתַח בֵּיתוֹ וְצִיצִית בְּבִגְדוֹ וַתְּפִלִּין בְּזֵרועוֹ וּבְרִאשׁוֹ, הַכֹּל בְּחִזּוּק שְׁלֵא יִחָטָא; כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵה לְשַׂמַּח עִם הַמִּצְוֹת, זֶה מְרַחֵק מִמֶּנּוּ אֶת כָּל הָעֲבֻרוֹת. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְּקָרִים! "כְּדַאי לְבַחֵר" בַּמִּצְוֹת! כִּי כֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (קְדוּשִׁין לט): כָּל הָעוֹשֶׂה מִצְוָה אַחַת, מֵיִטְיָבִין לוֹ וּמְאַרְיָכִין יָמָיו וְנוֹחַל אֶת הָאָרֶץ; וְאֵיזוֹ מִצְוָה שְׁקוּלָה כְּנֶגֶד כָּל הַמִּצְוֹת? מִצְוַת צְדָקָה, שְׁאָדָם עוֹזֵר לַזּוּלָּת. לְזֹאת אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בַּמְדָּבָר רַבָּה, פְּרָשָׁה ט', סִימָן יא): תִּרְעָא דְלֹא פְתִיחַ לְמִצְוֹתָא פְתִיחַ לְאַסְיָא; פֶּתַח שְׁאֵינוֹ נִפְתָּח לְמִצְוֹת — נִפְתָּח לְרֹפְאָא; הֵינּוּ אִם אָדָם אֵינוֹ נוֹתֵן צְדָקָה לְעַנִּי הַמִּתְדַּפֵּק עַל פֶּתַח בֵּיתוֹ, יִצְטָרֵךְ לִפְתָּח אֶת הַדֶּלֶת

כְּדַאי לְבַחֵר

קנז

לְרוּפָא, רַחֲמָנָא לְצֻלָן. וְלִכְן, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! הֵיוּ
בְשִׁמְחָה, וּבְשִׁעָה שְׂבָא עָנִי עַל פֶּתַח בֵּיתְכֶם, תִּתְרַמוּ לוֹ
בְּעֵין יָפֵה. וְכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (וַיִּקְרָא רַבָּה, פְּרָשָׁה
לד, סִימָן ט'): לְמַדְתָּךְ תּוֹרָה דְּרַךְ אַרְץ, שְׂכַשְׂיָהּ אָדָם
עוֹשֶׂה מְצָנָה, יְהֵא עוֹשֶׂה אוֹתָהּ בְּלֵב שְׂמִיחָה. עַל-כֵּן
"כְּדַאי לְבַחֵר" בַּמְצוֹת, כִּי יֵקַח זֶה מֵה שְׂיִשְׂאָר מִכֶּם,
וְיֵקַח זֶה מֵה שְׂיִלְוָה אֶתְכֶם, כְּדַכְתִּיב (וְשִׁעָה נח, ח): "וְהִלֵּךְ
לְפָנֶיךָ צְדָקָה" — הַצְּדָקָה הוֹלֵכֶת לְפָנֵי הָאָדָם, וְכֵל
מְצָנָה וּמְצָנָה שְׂאָדָם זוֹכֵה לְקַיֵּם בְּזֶה הָעוֹלָם, נִשְׂאָרֶת
עִמּוֹ לְנִצְחָה. לְזוֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! "כְּדַאי לְבַחֵר"
בְּקִיּוֹם הַמְצוֹת! וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שְׁמוֹת רַבָּה,
פְּרָשָׁה לב, סִימָן ו'): עוֹשֶׂה אָדָם מְצָנָה אַחַת, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא נוֹתֵן לוֹ מִלְּאָף אֶחָד, עוֹשֶׂה אָדָם שְׁתֵּי מְצוֹת, נוֹתֵן
לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁנֵי מִלְּאָכִים, עוֹשֶׂה הֶרְבֵּה
מְצוֹת, נוֹתֵן לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא חֲצִי מִחֲנֻהוּ; וְזוֹ
מַעֲלַת הָאָדָם הָעוֹשֶׂה מְצוֹת, וּבִפְרָט כְּשֶׁהַמְצוֹת הֵן
בְּשִׁמְחָה. עַל-כֵּן "כְּדַאי לְבַחֵר" בַּמְצוֹת! כִּי אֲנַחְנוּ בְּנֵי
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעֲלֵינוּ לְצִיַּת אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהַמְצוֹת
הֵן רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִכֵּן "כְּדַאי לְבַחֵר" בַּמְצוֹת!

ה.

מי שבוחר בלמוד התורה ובבעל תורה, אין כסף ועשירות
בעולם שישוו לו

בני ובנותי היקרים! עליכם לזכור, שהקדוש-ברוך-
הוא נמצא פה אתנו, עמנו ואצלנו, ונתן לנו את התורה
הקדושה בהר סיני. ואומרים חכמינו הקדושים (פתיחתא
דאיכה): בכל יום ויום בת קול יוצאת מהר חורב,
ומכרזת: אוי להם לבריות מעלבונה של תורה; ולכן,
"כְּדַאי לְבַחֵר" בלמוד תורה! שכל אחד ואחד מאתנו
יעשה לעצמו קביעות בכל יום ללמד תורה. ואומר
רבנו ז"ל (לקוטי-מהר"ן, חלק א', סימן א'), שעל-ידי למוד
תורה שוכרים את היצר הרע שבוער בו. ואנחנו עדים,
שבוער בנו היצר הרע פתבערה וכמדורה ממש,
השורפת אותנו בכל מיני תאוות רעות: תאות גאוף,
תאות קמון, תאות אכילה ושתייה, תאות המחלקת,
תאות הנצחון. אבל על-ידי שאדם לומד תורה, על-ידי-
זה נכלל בחכמתו יתברך, פי הוא יתברך וחקמתו —
אחד. ולכן אומרים חכמינו הקדושים (שיר השירים רבה,
פרשה ו', סימן ח'): כל מי שעוסק בתורה בעולם הזה,
לעתיד לבוא אין מניחים אותו לשנות, אלא בבית
מדרשן של שם ועבר, ואברהם, יצחק ויעקב, ומשה
ואהרן; כי כשאדם לומד תורה, הוא מתעלה בעליה

פְּדָאֵי לְבַחֲדוֹ

קנט

אחר עלֶיהָ. וְלִכְּנֹן, בְּנֵי וּבְנֹתַי הַיְקָרִים! רְאוּ לְבַחֲדוֹ
בַּתּוֹרָה! "פְּדָאֵי לְבַחֲדוֹ" בְּלִמּוּד תּוֹרָה! "פְּדָאֵי לְבַחֲדוֹ"
בְּבַעַל תּוֹרָה, אֲשֶׁר אֵין כְּסָף וְעֵשִׁירוֹת בְּעוֹלָם שִׁישׁוּוּ לוֹ;
אֲשֶׁרִי הָאִשָּׁה שְׁמַעוֹרֶרֶת אֶת בַּעֲלָהּ לְלַמֵּד תּוֹרָה, כִּי אִז
הִיא מִתְחַלֶּקֶת עִמּוֹ בְּשֹׁכֵר חֲצִי בְּחֲצִי שְׂוָה בְּשְׂוָה; כִּי
בְּזָה שֶׁהָאִשָּׁה מְגַרֶשֶׁת אֶת בַּעֲלָהּ לִילָף לְלַמֵּד תּוֹרָה,
גְּדוּלָה זְכוּתָהּ בַּשָּׁמַיִם, וְגְדוּל שְׂכָרָהּ לְאֵין עֶרְוָה.
וּכְמֵאמָרָם ו'ל (בְּרִכּוֹת יז): גְּדוּלָה הַבְּטָחָה שֶׁהַבְּטִיחַן
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְנָשִׁים יוֹתֵר מֵאֲנָשִׁים. נָשִׁים בְּמֵאֵי
זְכִינָן? בְּאֶקְרוּיֵי בְּנֵי־הוּא לְבֵי כְּנִישְׁתָּא; בְּזָה שְׁמוּלִיכוֹת אֶת
הַבְּנִים וְהַבְּנוֹת לְלַמֵּד תּוֹרָה. בְּזָה זְכוּת לְעוֹלָם הַבָּא —
בְּזָה שְׁמַגְרִשׁוֹת בַּעֲלֵיהֶן לְלַמֵּד תּוֹרָה, תִּזְכְּיָנָה לְהִתְחַלֵּק
עִמָּהֶם חֶלֶק בְּחֶלֶק שְׂוָה בְּשְׂוָה. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנֹתַי
הַיְקָרִים! "פְּדָאֵי לְבַחֲדוֹ" בַּתּוֹרָה, אֲשֶׁר רַק זֶה מֵה
שִׁישְׂאָר מֵאֲתָנוּ; כִּי כָל מֵה שְׂאָדָם לוֹמֵד בְּזָה הָעוֹלָם,
יִשְׂאָר אֶתּוֹ לְנִצָּחַת. וְלִכְּנֹן, בְּנֵי הַיְקָרִים! הַשְׁתַּדְּלוּ לְלַמֵּד
תּוֹרָה בְּכָל יוֹם, וּבְנֹתַי הַיְקָרוֹת! הַשְׁתַּדְּלִנָּה שְׁבַעֲלִיכֵן
יְלַמְדוּ תּוֹרָה, וּבְנֵיכֶם יְלַמְדוּ תּוֹרָה, וּבְנֹתֵיכֶן תִּתְחַנְּכְנָה
עַל בְּרַכֵּי הַתּוֹרָה וְהַיְהוּדוֹת, וְתִרְאוּ לְחִנּוּף אֶת יְלָדֵיכֶם
לְלִמּוּד תּוֹרָה. כִּי כָּף אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (פְּתִיחָתָא
דְּאִיכָה): הַלְוֵאֵי אוֹתֵי עֲזָבוּ וְתוֹרַתִי שְׁמְרוּ, מִתּוֹךְ שֶׁהָיוּ
מִתְעַסְקִים בָּהּ, הַמְּאוּר שְׂבָה מִחֲזִירֵן לְמוֹטָב; הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה שֶׁנִּלְמַד תּוֹרָה, אֲשֶׁר בְּזְכוּת הַתּוֹרָה

נִזְכָּה לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! "פְּדָאֵי לְבַחֵר" בַּתּוֹרָה, כִּי רַק זֶה מֵה שִׁישָׁאָר מֵאַתָּנוּ; כִּי הִנֵּה יְמֵינוּ כְּצֶל עוֹבֵר, וּמֵה נִשָּׂאָר לְאָדָם? רַק הַתּוֹרָה שְׂזִכָּה לְלַמֵּד בְּעוֹלָם הַזֶּה. וְלִכֵּן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (שְׁמוֹת רַבֵּה, פְּרָשָׁה נב, סִימָן ג'): אֵימְתֵי הַתּוֹרָה מְשַׁחֶקֶת? לְמִי שֶׁהוּא עֹמֵל בָּהּ לְיוֹם אַחֲרוֹן; כִּי רַק זֶה מֵה שִׁישָׁאָדָם לּוֹקֵחַ עִמּוֹ. וְלִכֵּן "פְּדָאֵי לְבַחֵר" בַּתּוֹרָה, אֲשֶׁר זוּהִי הַעֲשִׂירוֹת הַכִּי גְדוֹלָה שֶׁל הָאָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, אֲשֶׁרֵי לוֹ!

ו.

כָּל מִי שְׁבוּחֵר בְּמַדַּת הַשְּׁלוֹם, הוּא הָאָדָם הַמֵּאֲשֵׁר בִּיּוֹתֵר בְּחַיָּו

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! עֲלֵיכֶם לְזַכֵּר, שִׁימֵינוּ כְּצֶל עוֹבֵר, הִנֵּה אֲנַחְנוּ כָּאֵן, וְעוֹד מְעַט נִצָּא מִכָּאֵן, יִגִּיעַ הַיּוֹם, הַשְּׁעָה וְהַרְגַע, שְׁנִצְטַרֵּף לְצֵאת מִזֶּה הָעוֹלָם, וְלִכֵּן לָמָּה אָנוּ צְרִיכִים לְרִיב זֶה עִם זֶה וּלְשֵׁנָא זֶה אֵת זֶה? ! לָמָּה צְרִיכָה לְהִיּוֹת גּוֹזְעָנוֹת בֵּינֵינוּ? ! לָמָּה לָכֶם לְשָׁמַע לְעַרְב־רֵב הַרְשָׁעִים הָאֲרוּרִים, שְׁעוֹשִׂים פְּרוּדִים בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְכָל כַּח הַסֵּמ"ךְ-מ"ם זֶהוּ רַק הַפְּרִד וּמִשְׁל', וּמִסִּית וּמַדִּיחַ זֶה נִגְדֵּד זֶה. הַיִּגִיעַ הַזְּמַן, שְׁנַחֲזִיחַ יַחַד בְּשְׁלוֹם. וּכְמֵאמָרְם ו"ל (דְּבָרִים רַבֵּה, פְּרָשָׁה ח', סִימָן יד): רְאֵה כְּמָה הוּא כַחוֹ שֶׁל שְׁלוֹם; בְּשֶׁר נָדָם אִם יֵשׁ לוֹ

שׁוֹנָא, הוּא מְבַקֵּשׁ וּמְחַפֵּשׁ מַה לַעֲשׂוֹת לוֹ, הוּלֵךְ
 וּמִתְחַבֵּר לְאָדָם גָּדוֹל, שְׂעִיעֶשֶׂה לְאוֹתוֹ שׁוֹנָא רַע. אָבֵל
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵינוֹ כֵּן, אֶלָּא כָּל אַמּוֹת הָעוֹלָם
 מְכַעֲסִים אוֹתוֹ, הֵם יְשָׁנִים, וְכָל הַנִּפְשׁוֹת עוֹלוֹת אֶצְלוֹ,
 וּבִבְקָר מַחְזִיר לְכָל אֶחָד נִשְׁמָתוֹ. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתַי
 הַיְקָרִים! מִדּוּעַ לֹא נִלְמַד מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר
 אֶפְלוּ אֵלָיו שְׂמֵכַעֲסִים אוֹתוֹ, מַחְזִיר לָהֶם נִשְׁמָתָם. אֲזִי
 לָמָּה לָנוּ תְּמִיד לָרִיב?! לָמָּה לָנוּ לִשְׁנֹא תְּמִיד אֶת
 זוּלָתָנוּ?! רַק מִחֲמַת שְׁלֹא בָּא מֵאוֹתוֹ מוֹצֵא שְׁלָנוּ, לְכֵן
 צְרִיכִים לִשְׁנֹאוֹ?! הַאִינְכֶם שְׂמִים עַל לֵב, שְׁזוֹ עָקַר
 הַגְּלוּת שְׁלָנוּ, שְׁאָנוּ סוּבְלִים גְּלוּת מְרָה מְאֹד, רַק מִחֲמַת
 הַשְׁנֵאָה שְׁאֶחָד שׁוֹנָא אֶת הַשְּׁנִי?! לְכֵן, בְּנֵי וּבְנוֹתַי
 הַיְקָרִים! "פְּדָאֵי לְבַחֵר" בְּשָׁלוֹם! וְכִּי אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ
 הַקְדוּשִׁים (וַיִּקְרָא רַבָּה, פְּרָשָׁה ט', סִימָן ט'): גָּדוֹל שְׁלוֹם, שְׁשָׂמוּ
 שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁלוֹם, הִדָּא הוּא דְכֹתִיב: וַיִּקְרָא
 לוֹ הַיְוָיָה שְׁלוֹם. וְכֵן אוֹמְרִים (עֲקָצִין ג'): לֹא מִצָּא
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּלֵי הַמַּחְזִיק בְּרִכָּה לְיִשְׂרָאֵל, אֶלָּא
 הַשְׁלוֹם; וְלָכֵן, בְּנֵי וּבְנוֹתַי הַיְקָרִים! "פְּדָאֵי לְבַחֵר"
 בְּשָׁלוֹם! הִבֵּה נִתְחִיל מֵעַכְשָׁו לְאַהֲבֵי אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל,
 וּנְתַרְחַק מֵאֵלֵינוּ הַרְשָׁעִים הָאֲרוּרִים, שְׁכָּל מַגְנָתָם הִיא רַק
 לַעֲשׂוֹת פְּרוּדִים בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּמְסִיתִים אוֹתָם
 אֶחָד נֶגֶד זוּלָתוֹ. סוּף כָּל סוּף אַמּוֹת הָעוֹלָם שׁוֹנְאִים אֶת
 כְּלָנוּ, וְאֵל תַּחֲיוּ בְּאִשְׁלִיּוֹת, שְׁבֹזָה שְׁהַמְסִינֵן, יַמַּח שְׂמֵם

וְזָכְרָם, וְשָׂאָר הַגּוֹיִים, בָּאִים אֵלֵינוּ בְּפָנִים שְׂמֵחוֹת,
 וּבְחִיּוֹף עַל פְּנֵיהֶם, וּמְדַבְּרִים אֵלֵינוּ בְּנֶעֱם וּבְמִתְקִיּוֹת,
 כְּאִלוּ רוֹצִים הֵם אֶת הַטּוֹב שְׁלָנוּ, הַכֹּל שֶׁקָּר וְכָזָב! בְּלֵב
 פְּנִימָה בּוֹעֶרֶת בָּהֶם הַשְּׂנֵאָה, הַקְּנֵאָה וְהַרְשָׁעוֹת כְּלַפֵּינוּ,
 שְׂזוּהֵי תְּכָלִית הַשֶּׁקֶר, וְאַיִנָּם יְכוּלִים לְסַבֵּל אֶת עֵם
 יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּם פְּנִים וְאַפֵּן. וְלָכֵן, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְּקָרִים!
 בָּאוּ נִבְרַח מִהַרְשָׁעוֹת, מִהַשְּׂנֵאָה וְהַקְּנֵאָה! בָּאוּ נִתְחִיל
 מֵעַכְשָׁו לְאַהֵב אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל! וְזֶה הַסִּימָן — אִם
 בְּאַמֶּת שָׁבְנוּ בְּתְשׁוּבָה — אִם אֵין לָנוּ שׁוּם קְשִׁיּוֹת עַל
 שׁוּם בֵּר יִשְׂרָאֵל; כִּי כָּל זְמַן שֵׁישׁ לָנוּ קְשִׁיָּה עַל אֵיזָה
 יְהוּדִי, סִימָן שְׂלֵא חוֹזְרֵנוּ בְּתְשׁוּבָה שְׁלָמָה בְּאַמֶּת. לָכֵן,
 בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְּקָרִים! "פְּדַאי לְבַחֵר" בְּשָׁלוֹם! וּבְזָכוֹת
 שְׁלוֹם — נִזְכֶּה לְגֵאֲלָה, וּכְשִׁיבֵא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 לְגֵאֵל אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, אֵינּוּ גּוֹאֲלִם אֶלָּא עַל-יְדֵי שְׁלוֹם,
 כְּמֵאַמְרָם ז"ל (דְּבָרִים רַבָּה, פְּרָשָׁה ה', סִימָן יב): גְּדוֹל הַשְּׁלוֹם,
 שְׂאִין הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְבַשֵּׁר אֶת יִשְׂרָאֵל שְׂיֵהִיו
 נִגְאָלִים, אֶלָּא בְּשָׁלוֹם!

תם וּנְשָׁלֵם, שְׂבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!